

Aan Dordtse moestuineigenaren
in de omgeving van Chemours

Gemeente Dordrecht

Spuiboulevard 300
DORDRECHT

T 14078

www.dordrecht.nl

Contactpersoon

Karin van den Akker

T 078 770 4849

E cem.van.den.akker

@dordrecht.nl

Datum 4 juni 2021
Zaaknummer 2021-0076983
Betreft Resultaten herbeoordeling moestuinonderzoek

Geachte heer, mevrouw,

Het RIVM heeft in 2017-2018 gewassen in moestuinen in de omgeving van Chemours onderzocht op de stoffen PFOA en GenX. Deze PFAS-stoffen zijn uitgestoten door Chemours/DuPont en in de omgeving terecht gekomen. Over dit onderzoek en de uitkomsten hebben wij u destijds geïnformeerd. De normen voor PFAS in voedsel zijn onlangs flink verlaagd. Daarom heeft het RIVM op ons verzoek het moestuinonderzoek uit 2017-2018 opnieuw beoordeeld. In deze brief lichten we de uitkomsten toe.

Wat is er veranderd?

Uit nieuwe inzichten blijken PFAS zoals GenX en PFOA al bij lagere gehalten mogelijk effecten te kunnen hebben op de gezondheid. Dat heeft geleid tot strengere grenswaarden. Het RIVM heeft het moestuinonderzoek uit 2017-2018 herberekend met deze nieuwe, strengere grenswaarden. Hieruit volgt een strenger advies voor moestuinen binnen 1 kilometer rondom de fabrieksschoorstenen. Zij krijgen nu het advies om geen groenten en fruit meer uit de moestuin te eten. In 2018 was dat advies nog 'met mate eten'.

Wat betekent dit voor moestuinen die verder weg liggen?

Uw moestuin ligt buiten de straal van 1 kilometer. Daarvoor gold in 2017-2018 geen beperking voor eten uit eigen tuin. We hebben het RIVM gevraagd of dat met de nieuwe normen nog steeds zo is. Helaas kan het RIVM daar nog geen uitspraak over doen. De meeste onderzochte gewassen uit deze tuinen bevatten in 2017 zo weinig PFAS, dat het met de toenmalige technieken niet te meten was. Dat betekent niet dat er helemaal geen PFAS in de gewassen zat; met de technieken van 2017 was het simpelweg niet te meten. De nieuwste wetenschappelijke inzichten laten echter zien dat ook lage concentraties PFAS mogelijk effect kunnen hebben op de gezondheid. Daarom kan het RIVM met de metingen uit 2017 nu geen goede conclusie trekken voor het eten uit moestuin verder dan 1 kilometer van Chemours/DuPont.

Wat gaan we nu doen?

Natuurlijk wilt u weten of u veilig kunt eten uit uw moestuin. Om dat te kunnen zeggen, moeten we onderzoeken of er PFAS in de gewassen in deze moestuinen zit. En wat dat betekent voor het eten uit uw moestuin. Daarvoor is het nodig om opnieuw gewassen te onderzoeken. Dat gebeurt met nieuwe meetmethoden die veel lagere concentraties kunnen meten. Dit onderzoek start binnenkort.

Zaaknummer 2021-0076983

Datum 4 juni 2021

We streven ernaar dat dit onderzoek vóór het moestuinseizoen 2022 is afgerond. En dat het RIVM moestuineigenaren en particulieren dan een advies kan geven voor het eten uit eigen tuin. U wordt benaderd of u wilt deelnemen aan dit nieuwe onderzoek. Wij hopen dat u daartoe bereid bent.

Wat betekent dat in de tussentijd voor het eten uit uw moestuin?

De GGD geeft aan dat het nu niet nodig is om ook per direct te stoppen met eten uit moestuinen verder weg van de fabriek. Het RIVM gaat er in de berekeningen van uit dat mensen hun leven lang dagelijks álle groente en fruit die zij eten uit hun eigen tuin halen. Dat is in de praktijk zelden het geval. Bovendien lagen de PFAS-gehalten in tuinen verder weg van de fabriek lager dan in tuinen dichtbij Chemours. Tot er meer duidelijkheid is, adviseert de GGD u om uit voorzorg met mate groente en fruit uit de moestuin te eten: niet te vaak, niet te veel.

Wat vindt de gemeente?

We snappen dat dit een vervelende boodschap is voor u, die mogelijk onzekerheid veroorzaakt. Inwoners die soms jarenlang, gezond en biologisch bezig zijn met het verbouwen van hun eigen groente, worden ongewenst geconfronteerd met deze stoffen. Dat is frustrerend.

Wij, en ook de gemeenten Sliedrecht, Papendrecht en Molenlanden en de provincie Zuid-Holland, vinden dat de uitstoot van PFAS moet stoppen. Deze stoffen horen niet thuis in het milieu, niet in ons water, niet in ons voedsel. De betrokken gemeenten hebben de bedrijven dan ook aansprakelijk gesteld voor de gevolgen van hun uitstoot.

Heeft u vragen?

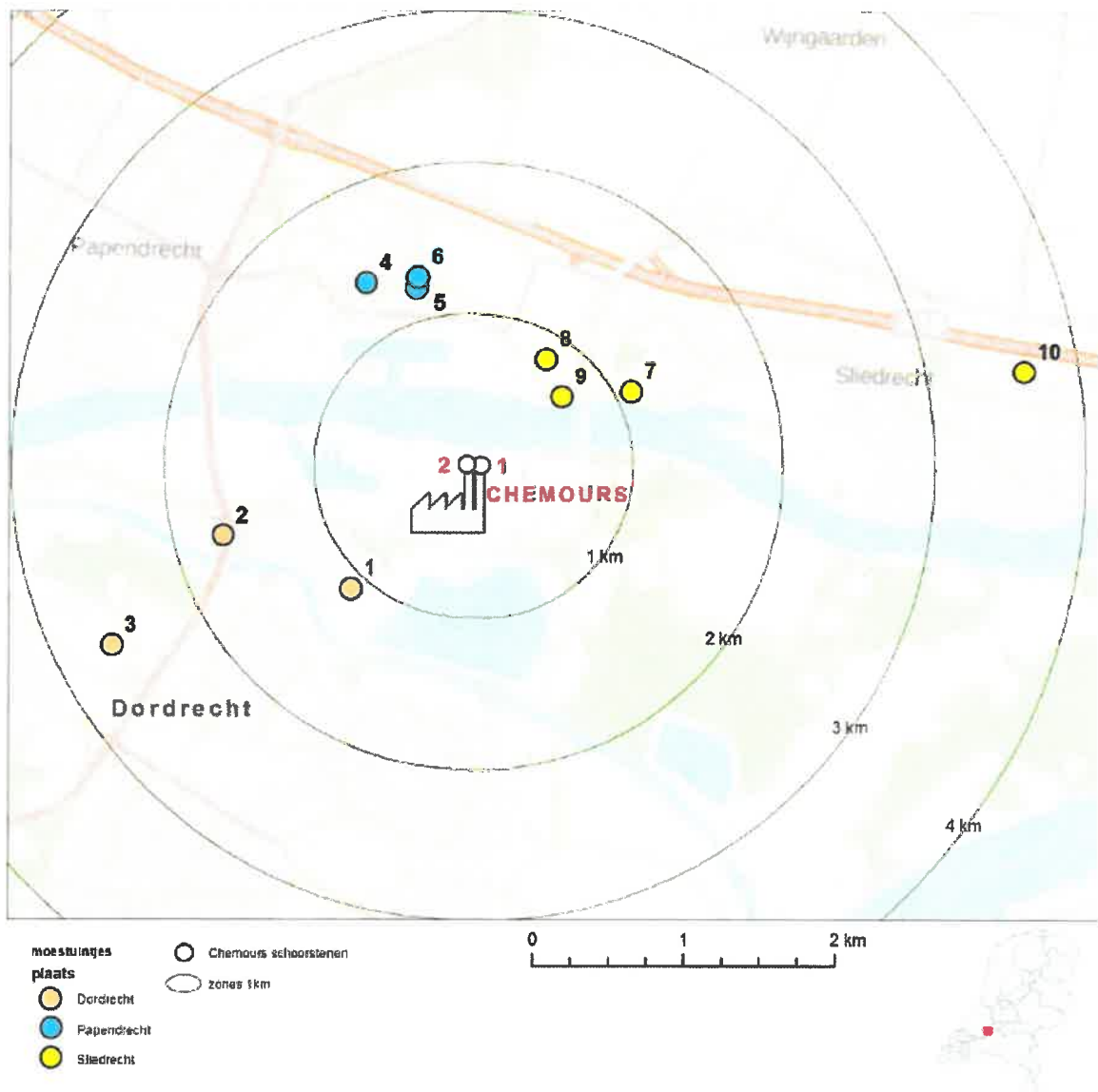
Op www.dordrecht.nl/chemours vindt u veel informatie over Chemours en het onderzoek. Daar staat ook een overzicht met vragen en antwoorden. Vindt u daar niet het antwoord op uw vraag? Dan kunt u contact opnemen met de medewerker die boven in deze brief is genoemd. Met vragen of PFAS en gezondheid kunt u ook terecht bij de GGD Zuid-Holland Zuid via tel. 078-770 8500 of mmk@ggdzhz.nl.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

mevrouw H. Kromkamp
clustermanager

Figuur 1. Weergave van de 10 locaties van moestuinen rondom de fabriek van DuPont/Chemours waar in augustus 2017 monsters van gewassen zijn genomen.